

Säästva Eesti Instituudi (SEI Tallinn)

PRESSITEADE

27.02.2009

Tallinnas

ENERGEETIKA ARENGUKAVAD EI PLANEERI EGA OTSUSTA EESTISSE TUUMAJAAMA EHITAMIST

Eile, 26. veebruaril 2009 Vabariigi Valitsuse poolt heakskiidetud energiamajanduse riiklikus arengukavas aastani 2020 (energiakava) ega elektrimajanduse arengukavas 2008-2018 (elektrikava) ei planeeri Eestisse tuumajaama ehitamist. Ajakirjanduses levitatud info, nagu oleks nimetatud kavadega loodud piisav alus ja tehtud otsus Eestisse tuumajaama ehitamiseks, on avalikkust eksitav.

Arvestades mõlema kava ajahorisonti (elektrikava puhul aastani 2018 ja energiakava puhul aastani 2020) *ei ole aastani 2020 võimalik Eestisse tuumajaama ehitada*, kuna täna puuduvad vajalikud uuringud ja konkreetsed vajaduse põhjendused oma tuumajaama ehitamiseks. Samuti ei prognoosi energia- ega elektrikava elektritarbimise märgatavat kasvu, mis annaks kaaluka põhjenduse oma tuumajaama ehitamiseks. Elektritootmise stsenaariumites ja nendega kaasneva keskkonnamõju (välis- ja tootmiskulude) arvutustes ja hinnangutes on kavade ajahorisonte arvestades lähtutud vaid importtuumaelektrist, milleks võib olla lähiriikides, muulhulgas Leedu või Soome tuumajaamades toodetud elekter.

Energiakavas nähakse küll ette luua tuumaenergeetika valdkonna seadustik aastaks 2012, mis annaks esimese aluse Eestis tuumaenergia küsimusega tegelemiseks. *Vaja on asjakohast õigusaktide paketti* (nagu õigesti mainis majandusminister 18.02.2009 Eesti Päevalehe *online* intervjuus), kus on kõigepealt sätestatud, kuidas taotleda õigust tuumajaama rajamiseks, kuidas käib otsustusprotsess ja kuidas annab Riigikogu selleks loa.

Samuti nähakse energiakavas ette tuumaenergiaalase kompetentsi kujundamist, kui võrd *Eestis puudub vastav kompetents* nii riigiasutuste kui kohalike omavalitsuste tasemel. Pädevuse ja suutlikkuse loomine on pikaajaline, aastakümnete pikkune protsess. Kuid sellise pikaajalise protsessi käivitamine peab algama oma tuumajaama vajaduse analüüsist ja põhjendustest, mida eile valitsuse poolt heakskiidetud kavades ei ole.

Säästva Eesti Instituudi energiakava keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) ekspertrühm on korduvalt KSH protsessis ja vastavas aruandes rõhutanud, et *Eestisse oma tuumajaama ehitamine eeldab täiesti eraldi kava ja omaette protsessi*. Arvestades tuumaenergiaalase kompetentsi ja suutlikkuse kujundamise kulukust (sisuliselt nullist alustamist), tuumajaama ehitamise ja riskide maandamise kulukust, tuumajäätmete käitlemise kulukust ning sellega seotud riske, on äärmiselt oluline, et *arutelu ja otsustamised Eestisse tuumajaama ehitamise küsimuses toimuksid võimalikult avalikult ja läbipaistvalt ning haaraksid kogu ühiskonda*. Otsus Eestisse tuumajaama ehitada ei puuduta vaid ühte inimpõlve, sellest otsusest tulenevad tagajärjed jäävad kümnete kui mitte sadade järgmiste põlvkondade kanda.

Säästva Eesti Instituut rõhutab veelkord, et energiamajanduse riiklik arengukava aastani 2020 ega elektrimajanduse arengukava 2008-2018 ei anna vähimalgi määral alust Eestisse tuumajaama ehitamiseks. Vaja on majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid põhjendusi, et alustada uue energiavaldkonna - tuumaenergeetika arendamist Eestis ja vastava kava väljatöötamist, selleks kogu ühiskonda kaasa haarates.

Energiamaajanduse riikliku arengukava aastani 2020 keskkonnamõju strateegilise hindamise töörühma nimel

Kaja Peterson

Säästva Eesti Instituut (SEI Tallinn)
Lai tn 34
Tallinn
Tel: 6276104

Lisainfo:

Energiakava KSH tulemuste lühikokkuvõte asub aadressil <http://www.seit.ee/failid/444.pdf>

Energiakava KSH aruanne on täisversioonis kättesaadav aadressil <http://www.seit.ee/failid/443.pdf>

SA Säästva Eesti Instituut/Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna keskuse tegevuse põhieesmärk on suunata ühiskonna arengut ja keskkonnaseisundit mõjutavaid otsuseid tasakaalustatuse ja jätkusuutlikkuse poole.